

'MET ISO 14001 BEWIJST EEN BEDRIJF DAT HET ZIJN NEK UITSTEEKT
VOOR MILIEUZORG EN ENERGIEBESPARING'

Duurzame ambities in stroomversnelling

"Wil je als bedrijf echt stappen zetten op het gebied van milieuzorg en energiebesparing, kun je niet zonder het ISO 14001-certificaat", zegt Frans Stuyt, directeur van Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen (SCCM).

"Bij de rijksoverheid wordt al bijna honderd procent duurzaam ingekocht, bij de lagere overheden gaat het ook die kant op. En ook in de markt wordt ISO 14001 steeds meer als eis gesteld. Zonder certificaat wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen niet meer serieus genomen."

Ook TBI Infra beschikt sinds oktober 2012 over dit milieucertificaat. Niet dat Mobilis, Voorbij Funderingstechniek en Voorbij Prefab Beton zich weinig aan milieu en energiebesparing gelegen lieten liggen. Integendeel, bij TBI staat duurzaam en maatschappelijk verantwoord werken al sinds jaar en dag hoog op de agenda in het concern-beleid. Zo werkt men bij TBI Infra op niveau 5 van de CO₂-prestatieladder, dé norm voor beperking van de CO₂-uitstoot. Wel kan TBI Infra met het ISO 14001-certificaat zwart op wit aantonen dat men milieuzorg en energiebesparing systematisch en gestructureerd aanpakt en doorvoert in alle geledingen van de bedrijven.

Lof hiervoor verdient KAM-coördinator/veiligheidskundige Rick Riggelink. Met zijn ervaring, kennis en doortastendheid 'sleurde' hij, samen met een drie man sterk certificeringsteam, TBI Infra in slechts negen maanden naar een geslaagde audit. Tevreden terugblikkend: "Bij de audit werd niet één afwijking geconstateerd. Dat is echt bijzonder."

SCCM waarborgt kwaliteit

De kwaliteit van de ISO 14001-certificering wordt sinds 1995 gewaarborgd door de stichting SCCM. Samen met bedrijven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden werkt SCCM aan duidelijke spelregels voor een betrouwbare, eenduidige certificering van bedrijven die milieumanagement, CO₂-reductie en energiebesparing duurzaam willen verankeren in hun beleid en de prestaties op deze gebieden voortdurend willen verbeteren. Ook ziet de stichting toe op naleving van die spelregels. Frans Stuyt: "Met één organisatie voor de spelregels en het toezicht van de Raad voor Accreditatie daarop hebben we bereikt dat het certificaat echt wat voorstelt en door iedereen in de markt serieus wordt genomen."

Nederland telt inmiddels zo'n tweeduizend organisaties met een ISO 14001-certificaat. Onder deze certificaten vallen circa vijfduizend vestigingen. Vooral de bouw maakt de laatste jaren een forse inhaalslag. Opdrachtgevers houden de milieu- en energieprestaties van bedrijven steeds strenger tegen het licht. Zo moeten ze aantoonbaar kunnen werken volgens de CO₂-prestatieladder. Riggelink: "Het ISO 14001-certificaat wordt steeds meer gevraagd. Ook bij BREEAM, de norm voor de duurzaamheid van een gebouw."

Serius

ISO 14001 is een procesnorm, net als ISO 9001. Er is daarmee geen lijst met milieu-eisen waaraan moet worden voldaan. Het gaat om het in kaart brengen van de milieubelasting door bedrijfsprocessen met als doel deze te beperken. Er zijn wel twee harde eisen: de certificaathouder moet stipt voldoen aan de milieuwet- en regelgeving en zijn eigen milieu- en energieprestaties continu evalueren en verbeteren. Maar hoe controleer je dat? Riggelink: "Simpel. Door het inzichtelijk maken van de processen en verbetertrajecten. Bovendien is de directie verplicht om jaarlijks het eigen milieumanagementsysteem te beoordelen. In de verslaglegging hiervan staan naast de huidige situatie ook de ambities vermeld."

Stuyt: "Als je de hele keten wilt borgen, heb je partners nodig die hun zaakjes voor elkaar hebben en hetzelfde vizier hanteren als jij. Met ISO 14001 bewijst een bedrijf dat het zijn nek uitsteekt voor milieuzorg en energiebesparing. Als opdrachtgever kun je ervan op aan dat zo'n bedrijf daar serieus mee bezig is. Dat het weet waar het milieu wordt belast en hoe men dat op orde moet brengen, de naleving van wet- en regelgeving heeft geborgd en continu bezig is zijn milieu- en energieprestaties te verbeteren. Elk jaar wordt het bedrijf op al die aspecten gecontroleerd via audits."

Uitgangspunt voor het milieu- en energiebeleid van TBI Infra is het meerjarenplan van TBI waarin onder andere de volgende speerpunten zijn genoemd: energiebesparing en CO₂-reductie, bewuster omgaan met grondstoffen, afval verminderen, scheiden en hergebruiken en verantwoord omgaan met gevaarlijke stoffen. Elk TBI Infra-bedrijf vult die speerpunten op zijn eigen manier in.

Het milieu- en energiecertificaat moet helpen die niet geringe ambities te verwezenlijken. Riggelink: "Omdat normen de meeste mensen niet zo veel zeggen, moet je je ambities inzichtelijk en concreet maken en communiceren. En soms op ludieke wijze onder de aandacht brengen. Milieu- en energiebewust werken moet een automatisme worden en aansluiten op de bestaande praktijk. Onbewust bewust handelen noem ik dat. Mensen vinden het prima om veiliger, milieu- en energiebewuster te werken. Op één voorwaarde: je moet niet de hele boel willen omgooien."

Metten is weten

Riggelink en zijn KAM-afdeling zitten er bovenop om het milieu- en energiebewustzijn bij iedereen 'tussen de oren' te krijgen. Veel problemen verwacht Riggelink daarbij niet. "Je kunt de noodzakelijke mentaliteitsverandering bereiken door het nut en de noodzaak ervan aan te tonen. Communicatie is het toverwoord. Mensen staan daar echt voor open en begrijpen ook dat de markt om die verandering vraagt."

In korte tijd zijn al diverse stappen gezet. Zo zijn er tussenmeters in de bedrijfshallen op het Voorbij-complex in Amsterdam, om goed inzicht te krijgen in het energieverbruik van de diverse afdelingen. Hiermee kan exact worden vastgesteld waar het energieverbruik ontstaat om vervolgens gerichte acties te kunnen ondernemen om dit omlaag te brengen.

'Je moet niet de hele boel willen omgooien'

Milieu- en energiebewust werken gaat soms gepaard met investeringen. Maar volgens Frans Stuyt zijn die hun geld meer dan waard. "Je organisatie goed inrichten moet je sowieso al, met of zonder certificaat. De kosten van certificering vallen daarbij in het niet. Bovendien leveren veel maatregelen ook geld op, zoals energiebesparing, efficiënter en veiliger werken en lagere afvalkosten. Wat écht belangrijk is, is de vraag: 'hoe zit je er als bedrijf in? Wat is de cultuur? Voelt de directie zich oprecht betrokken bij het onderwerp? Is men er echt mee bezig?' Daar gaat het om."

Riggelink besluit: "Je moet niet certificeren óm het te certificeren. Dat papiertje aan de muur is leuk, en natuurlijk zijn we hartstikke trots. Maar je moet vooral weten waarvóór je het doet. Bij TBI Infra doen we het om gestructureerd bezig te zijn met milieuzorg. Als het je alleen om het papiertje te doen is, mis je de intrinsieke motivatie en kom je uiteindelijk niet meer geloofwaardig over. Dat is niet de weg."